

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
kovo mėn.
24
šeštadienis
Nr. 25 (999)
★

Kaina 15 kap.

SĖKMINGAI UŽBAIGTI GYVULIŲ ŽIEMOJIMO SEZONĄ

Per pirmuosius 5 šių ūkinių metų mėnesius, palyginus su 1955 m. tuo pačiu ūkiniu laikotarpiu, „Vedrupio“ kolūkyje vidutiniškai iš vienos karvės primelžta 100 kg pieno daugiau. Aišku, kad kolūkio gyvulininkai tokių rezultatų pasiekė ne atsitiktinai, o nuolat gerindami gyvulių priežiūrą, taupiai ir racionaliai naudodami pašarus. Griežta pašarų apskaita, jų išlaikymo kontrolė užtikrino sotų gyvulių žiemojimą ne tik pirmaisiais šio laikotarpio mėnesiais, bet ir jo pabaigoje. Negirdėti nusiskundimų pašarų stoka „Neries“, „Stalino keliu“, „Skodinio“, „Sakalo“ kolūkiuose. Stambiaisiais pašarais turtingiausiam „Žalgirio“ kolūkyje net negalvojama taupyti šieną, dobilus, tikimasi, kad jų pilnai užteks iki ganiavos pradžios. Tiesa, karvės čia sočios, bet neūkiškas pašarų naudojimas stabdo gyvulininkystės produktų gamybos vystymą, ir kolūkio gyvulininkai savo darbo rezultatais neįstengia pralenkti netolimų kaimynų sakaliečių, turinčių kur kas blogesnes sąlygas.

Baigiasi žiema. Maždaug po dviejų mėnesių gyvuliai išeis į ganyklas. Tačiau tuo negalima nusiraminti, kaip kad „Adomynės“ kolūkyje, o, priešingai, reikia rimtai susirūpinti, kad gyvuliai sotūs sulauktų tos dienos, nesulyje, nesumažinę produktyvumo išėitų į šviežią žolę. Todėl neteisinga rudeniniais įsitikinimais lengvai kartoti, kad pašarų iki pavasario užteks, o reikia dar kartą juos patikrinti, apmatuoti,

apskaičiuoti, tiksliai sužinoti, kiek pašarų sušerta ir kiek dar jų liko. Ir tik tada, kai dalykinis patikrinimas parodys, kad, nemažinant davinio normų, o, priešingai, jas net ir padidinant, pašaro užteks iki ganiavos pradžios, jeigu ji būtų ir vėliausia, galima sakyti, kad gyvulių žiemojimas baigsis gerai. „Adomynės“ kolūkio valdyba, jos pirmininkas V. Silickas, matyt, apie tai ne tik pamiršo, bet ir prisiminti nenori.

Jau rudenį, tik uždarius gyvulius tvarte, nors gerai nežinodamas, bet jausdamas, kad pašaro visuomeniniams gyvuliams trūks, Silickas visiems ir visur teigė, esą apie pašarų trūkumą nėra ko ir galvoti. Dabar jau vaizdžiai mato savo ankstyvesnę klaidą, bet jos nenori taisyti, neatsiima savo žodžių, neieško priemonių gyvulių šėrimui pagerinti. Ne kiek geriau su pašarais „Aukštaičių“, Marytės Melnikaitės vardo, „Vienybės“, „Aušros“ žemės ūkio artelės.

Bet jų vadovai neieško būdų pašarų sutaupymui nemažinant racionų. O būdus surasti nesunku, tik reikia pritaikyti pašarų smulkinimą, savaiminį kaitinimą bei jų pagardinimą. TSKP XX suvažiavimo iškelti uždaviniai reikalauja nuolat kelti gyvulių produktyvumą. Tai pasiekti nesunku, tik reikia gerinti gyvulių priežiūrą, užtikrinti, kad gyvuliai sočiai užbaigtų žiemojimą, ir pavasarėjant ne sumažėtų, o padidėtų pieno primelžimas.

Apsvarstė pasiruošimą festivaliui

Šiomis dienomis LLKJS rajono komitetas ir kultūros skyrius organizavo jaunimo pirminių organizacijų sekretorių, kultūros švietimo darbuotojų pasitarimą, kuriame svarstė klausimą „Apie pasiruošimą artėjančiam jaunimo festivaliui“. Pranešėjas drg. Vitonienė apsistojo ties svarbiausiais uždaviniais, kuriuos būtina įvykdyti, norint tinkamai pasiruošti šiai tarybinio jaunimo šventei. Pasisakydamas Subačiaus vidurinės mokyklos mokytojas B. Mažeika pabrėžė, kad, plačiai vystant ne tik dramos, bet dainų, šokių, muzikinių instrumentų būrelių veiklą, gali-

ma pasiekti geresnių rezultatų. Kultūros skyriaus vedėjas drg. Tautvydas plačiai nušvietė svarbiausius uždavinius, iškilusius kaimo kultūrinėms įstaigoms ruošiantis jaunimo festivaliui. Kaip įdomiau praveisti festivalio pirmąjį turą kolūkiuose, kokias priemones galima įtraukti į programą, pasisakė LLKJS OK atstovas drg. Preikšienė.

Reikia, kad aktyvo pasitarimas neliktų vien kalbomis apie organizavimą, bet tos priemonės, kurias iškelė pasitarimo dalyviai, būtų pilnutinai įgyvendintos praktikoje.

P. Kalvelis

LAIŠKININKAS - AGITATORIUS

MAŽEIKIAI (ELTA). Penkerius metus „Gegužės Pirmosios“ žemės ūkio artelės trečiojoje brigadoje dirba laiškinninku Juozas Grabžis. Nežiūrint savo 75 metų amžiaus, jis sistemingai viršija spaudos platinimo užduotis. Šių metų ant-ram ketvirčiui jis jau išplatino kolūkiečių tarpe 127 įvairių laikraščių ir žurnalų prenumeratas.

Pastarosiomis dienomis jis organizavo eilę pasikalbėjimų apie TSKP Centro Komiteto ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimą „Dėl žemės ūkio artelės įstatų ir tolesnio kolūkiečių iniciatyvos vystymo organizuojant kolūkinę gamybą ir tvarkant artelės įstatus“ ir „Dėl mėnesinio kolūkiečių avansavimo ir darbo papildomo apmokėjimo kolūkiuose“.

Už gerą darbą rajono ryšių kontora premijavo laiškinninką Juozą Grabžį pinigine premija.

Žmonės nulemia viską

Praeitais metais „Stalino keliu“ kolūkis atsiekė nemažų laimėjimų kolūkinėje gamyboje.

Kolūkiečiai pastatė garažą, 3.200 kubinių metrų talpos pašarų daržinę, atremontavo jaują, įrengė dvi po 150 tonų talpos silosos tranšėjas.

Kolūkyje buvo sėkmingai vystomos visos ūkio šakos. Valdyba didelę reikšmę teikė daug žadančiai kultūrai — kukurūzams. Tiesa, eilė kolūkiečių netikėjo, kad mūsų sąlygose galima auginti kukurūzus. Gal dėl to ir buvo eilė klaidų kukurūzų auginime: jie buvo vėlai pasėti, nuravėti. Todėl ir derlius gautas negausus. Bet atskiruose plotuose kukurūzai užderėjo neblogai. Štai, II laukininkystės brigadoje apie 5 ha plote gauta po 180 cent žališios masės iš hektaro (grandininkė Aurelė Zulonaitė).

Kolūkyje yra ir daugiau žemės ūkio pirmūnų. Štai, kiaulių šėrikas Stepas Diponas 1955 metais išdirbo 461 darbadienį. Aktyviai kolūkinėje gamyboje dalyvavo Juozas Šinkūnas, Jantina Karazijaitė, Paulė Balčiūnaitė ir kiti.

PANEVĖŽYS (ELTA). Glaudi draugystė riša ketvirtosios vidurinės mokyklos kolektyvą su Panevėžio MMS melioratoriais. Vykdydami kolektyvinę sutartį, melioratoriai mokyklai atve-

žė specialiai padaryta spintą su 40 mechaninių mazgų, metalo gręžimo stakles, du šaltkalvių stalus, spaustuvus, šaltkalvių įrankių komplektą mokyklos mechaninei dirbtuvei.

Pieno produktų paviljonas kolūkinėje turgavietėje

Vilniaus kolūkinėje turgavietėje atidarytas naujai pastatytas 1.000 kvadratinio metrų 250 prekybinių vietų pieno produktų paviljonas. Prekystaliai iškloti baltomis apdailos plytelėmis, aplink pritvirtinti nikeliuotiskersiniai. Grin-

dys išklotos metalo plytelėmis. Pieno produktų paviljone yra maisto produktų skyrius parduodamų prekių kokybei tikrinti, raudonasis kamelis, kioskas patikrinti prekybai, plovimo kambarys su karštu vandeniu.

Ant prekystalių pastatytos spyruoklinės svars-tyklės. Darbiniai drabužiai ir kitas prekybinis invento-rius išduodamas be užsto. Mechanizuo-tas produktų atgabenimas prie prekystalių.

(ELTA).



Ramygalos rajono „Lenino keliu“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai į laukus išvežė 4.500 tonų mėšlo ir tiek pat durpių. Gerai dirba Julius Minkevičiaus vadovaujama brigada. Čia dirba po 30–40 pastorių. Brigada paruošė ir išvežė apie 5 tūkstančius tonų komposto. Nuotraukose: komposto išvežimas į laukus.

A. Gylis nuotr.

(ELTA).

brigada), kuris vienas išvežė apie 60 tonų durpių. Kolūkio laukams tręšti kolūkiečiai atiduoda mėšlą ir iš individualinių tvartų. Kompostas gaminamas pagal priešakinės agrotechnikos reikalavimus. Kolūkio agronomas drg. Mekas sumaniškai vadovauja organinių trąšų gamybai. Kolūkiečiai kaupia ir paukščių mėšlą, o Žaidelių ir Miliūnų mokyklų moksleiviai pradėjo rinkti pelenus. Iš Kupiškio stoties į kolūki atgabenta 80 tonų mineralinių trąšų.

Visiems kolūkiečiams, dalyvavusiems vietinių trąšų gaminime, kaip paskatinimo priemonė už kiekvieną darbadienį priskaičiuota po 3 kg grūdų.

Sudarytas sėklų fondas. Sėklos išvalytos. Virš plano jų supilta apie 50 centnerių.

Kolūkyje baigiamas žemės ūkio inventoriaus remontas. Vien plūgų jau atremontuota 70. Remonte pirmąja drg. Marcinkevičius vadovaujama I laukininkystės brigada.

—Pavasarij sutiksime pasiruošę,—sako kolūkio pirmininkas drg. Binkevičius.

D. Jankauskas

RAJONO MOKYKLOSE

Apsvarstė III ketvirčio rezultatus

Maksvyčių septynmetėje mokykloje įvyko moksleivių tėvų susirinkimas, skirtas apsvarstyti mokyklos ir auklėjamojo darbo rezultatams, pasiektiems trečiajame ketvirtyje. Apie atskirų moksleivių pažangumą,

artėjančių egzaminų svarbą, tėvų vaidmenį tiek auklėjamajame, tiek ir mokomajame darbe daug kalbėjo mokytojos Rudinskaitė, Volungevičiūtė, Žakevičiūtė. Mokyklos direktorius Rudinskas plačiau išnagrinėjo draus-

mės ir elgesio klausimą. Pasisakydami moksleivių tėvai iškėlė visą eilę trūkumų auklėjamajame darbe.

Po susirinkimo moksleivių tėvai žiūrėjo kinofilmą „Kalnų ežero paslaptis“.

A. Striūkaitė

PADEDA KOLŪKIUI

Skodinių septynmetės mokyklos moksleiviai nutarė padėti kolūkiui kaupiant

vietines trašas. Įsipareigojimai įvykdyti: kiekvienas moksleivis surinko po du kg

pelenų ir tiek pat paukščių mėšlo. Trašos atiduotos „Skodinio“ kolūkiui. S. Grucytė

Paskaita moksleivių tėvams

Neseniai Subačiaus vidurinėje mokykloje mokytoja Drillingienė skaitė paskaitą „Religiniai prie-

tarai ir stebuklai chemijos mokslo šviesoje“, kurios klausėsi apie 200 moksleivių tėvų. Po paskaitos

Pavliko Morozovo vardo pionierių draugovės mūšrininkai parodė meninę programą. P. Kalvelis

Renka pelenus

Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos moksleiviai, siekdami geriau patrešti mokyklos mokomąjį - bandomąjį sklypą ir gauti gausesnį derlių, įsipareigojo su-

rinkti po 3 kg pelenų. Duotieji įsipareigojimai vykdomi. Pirmieji pelenų rinkimą pradėjo 4XB klasės (klasės vadovas mokytojas J. Vilkas) moksleiviai.

Daugiausia pelenų (po 16 kg) surinko V. Balčiūnas, A. Ziurlys ir A. Jonušys. Nuo jų mažai atsilieka ir kitų klasių moksleiviai.

A. Šnioka

Jaunųjų saviveiklininkų pasirodymas

Adomynės septynmetės mokyklos meno saviveiklos būrelis, vadovaujamas mokytojo P. Vijeikio, suruošė vakarą kolūkiečiams. Mokyklos saviveiklininkai parodė scenoje Dauguviečio

vieno veiksmo komediją „Naktigonė“. Gerai savo roles atliko J. Zilinskas, R. Bumblytė, S. Buzėnas ir kiti moksleiviai. Į vakarą gausiai atsilankė „Adomynės“ ir

kaimyninių „Šetekšnos“, „Bugailiškių“ kolūkiūnariai.

Mokyklos saviveiklininkai numato aplankyti dar eilę rajono kolūkių.

A. Paberžis



Plačiai vystomas politechninis apmokymas Vilniaus miesto mokyklose. 4-oje vidurinėje mokykloje gerai dirba jaunųjų technikų ratelis, kurio nariai paruošė veikiančius traktorių, kabamųjų kelių ir kitų įrengimų modelius. 5-os vidurinės mokyklos bandomajame sklype išaugintas gausus žemės ūkio kultūrų derlius. Neseniai 8-oje vidurinėje mokykloje įrengta dirbtuvė, kurioje yra tekinimo, frezavimo ir kitos staklės. Apie 30 šios mokyklos moksleivių iki pavasario įgis tekintojo, frezuotojo, šaltkalvio specialybes. Nuotraukoje: 8-os vidurinės mokyklos metalo apdirbimo dirbtuvėje—(iš kairės į dešinę) IX klasės mokiniai G. Nikulinas, ratelio vadovas V. Brysikovas ir N. Ivanenka.

M. Rebio nuotr.

(ELTA).

KARYS GRĮŽO Į KOLŪKĮ

Vėtų namuose buvo tikra šventė.

Prie ilgo kaimiško stalo vakarieniauti susirinko visa negausi šeima: tėvas, dešimtokas Pranas, būsimasis traktorininkas Petras ir pačioje garbingiausioje vietoje — Algirdas. Kaip paprastai būna ilgą laiką nesimačius, kalba šokinėjo nuo vienos temos prie kitos. Tėvas ir brolis klausinėjo Algirdą apie jo tarnybą Tarybinėje Armijoje.

— Oho, sūneli, ne juokai — tiek namuose nebuvai, — vis suko kalbą į vieną pusę tėvas. — Daug kas čia pasikeitė. Ir kolūkis dabar geriau tvarkosi...

Tėvas dar kartą žvilgtelėjo į Algirdą. Džiaugdamasis sūnaus sugrįžimu, jis vis nepamiršo vieno klausimo — kurgi dabar įsitaisys buvęs karys. Juk jaunystė turi plačius sparnus. Ar išeis ir šis sūnus iš namų kaip ir Petras? Anas, sugrįžęs iš tarnybos, pasėdėjo pas tėvą, apsidairė ir išvažiavo mokyti į Želmelio žemės ūkio mechanizavimo mokyklą.

Tėvas nevaržydavo sūnų pasirenkant jiems gyvenimo kelią. Išleisdamas į kariuomenę ar mokyti, jis tik atsidusdavo: — Taigi, lėkit, lėkit... Tėvo, namų tik nepamirškite...

Todėl ir dabar jam labiausiai rūpėjo sužinoti, ką veiks sugrįžęs Algirdas. O šis atsakinėjo į klausimus trumpai ir aiškiai, kaip kariuomenėje buvo pratus, tačiau į tėvo užuominą neatsakė. Jis jau buvo nusprendęs dar prieš paliekant kariuomenę — eiti mokyti traktorininku. Kariuomenėje Algirdas pamilo techniką, ir dabar jam atrodė, jog traktorininko profesija — geriausia. Bet nesinorėjo nuliūdinti seną tėvą: juk laukė, džiaugiasi sugrįžimu, o čia staiga pasakys, jog neilgam... Ir todėl jis tik šypsojosi, nutaręs su tėvu artimiausiu metu pakalbėti atvirai...

Atsigulęs Algirdas ilgai negalėjo užmigti. Nežinia kodėl — ar todėl, kad neprasta vieta, ar kad per tas kelias dienas patyrė labai daug įspūdžių, ar kad vis prisimindavo tėvo žvilgsnį. Be to, akyse jis vėl matė lyg gyvą kolūkio pirmininką Bronių Stančiką, kurį sutiko eidamas iš Kupiškio geležinkelio stoties.

— A, kareivis? — dar iš tolo sušuko tada Stančikas. — Tai ką, gal sugrįžai visam laikui? Žiūrėk, nesugalvok pasprukti. Darbą jau turim...

Paskui Algirdo atmintyje pradėjo kilti kiti vaizdai: atsiveiklinimas su draugais Jonu Janušoniu ir Stasiu Černiausku, paprasti, bet šilti, tėviški vado linkėjimai. Kiek džiugių, o kartais ir sunkokų dienų drauge praleido Algirdas, kauniškiai Pranas Marcilevičius, Juozas Kulbokas, kiti skyriaus, kuopos kariai. Išleisdamas iš kareivinių, Algirdas su jais atsiveikino sargybos būstinėje — draugai ėjo tarnybą. Pažadėjo, kaip paprastai, nepamiršti, rašyti...

...Prabėgo savaitė. Algirdas jau įpratęs gyventi neskubėdamas, ne pagal laikrodį, aplankė kaimynus, senus draugus.

Vieną dieną į Vėtų kiemą užsuko Stančikas. Priėmęs prie tvoros arklį, jis skubiai pasibeldė ir įėjo į vidų.

— Na, kaip matau, pradėsi taukais apaugti betinginiaudamas, — pasveikinęs, prabilo pirmininkas.

— Aš tiesiai apie reikalą, — jis mirtelėjo senajam Vėtai, — eikš pas mus — fermų vedėju... Gana namie sėdėti.

Algirdas neturėjo ką atsakyti.

— Aš juk pirmas tave einant iš stoties sutikau ir pasakiau, jog darbą tau turim. Galvoji, veltui žodžius mėčiau?.. Ne, brolyti, mums gerų žmonių reikia. O tu juk neblogas, ar ne? — jis vėl nusišypsojo ir ėmė klausinėti, kaipgi sekėsi

tarnauti. Algirdas papasakojo. — Na, mat, net divizijos vado padėką turi... Ir pulko vado keletą... Na, o kodėl tu galvoji, jog fermai vadovauti — tai ne tavo nosiai darbas? — neatlyžo Stančikas.

Algirdas teisinosi nieko tame darbe nenusimanąs. Iš dalies tai buvo tiesa, nes vadovauti fermai reikia žinių, sugebėjimo, o Algirdui to kaip tik ir trūko.

— Na, žinai, — vėl prabilo pirmininkas. — Ne kareiviškai šneki... Juk, prieš eidamas į kariuomenę, veislines kumeles prižiūrėjai. Vist žino — gerai dirbai, mėgai gyvulius, rūpinaisi jais. Mums ir reikia tokio žmogaus, gero komjaunuolio!

— O Palileika blogas? — ginčijosi Algirdas.

— Palileika — neraštingas. Kolūky veislinės fermos... Kur jis, žmogus, sutvarkys dokumentaciją. Be to, ir energijos jam kartais stinga.

Besispirdamas Algirdas prasitarė galvojas mokyti traktorininku. Stančikas susimastė. Paskui pasakė:

— Kariuomenėje jus mokė taikliai šaudyti — į dešimtuką. Taip? Tai, va, mūsų kolūkio tikslas, atseit „dešimtukas“ yra gyvulininkystė! Pakelsim gyvulininkystę — pakils pajamos, darbdienis! O jeigu kliudysim taikinį pagal kraštelius — negreit pakilsim...

Paminėdamas kariuomenę, pirmininkas neužčiomis priminė Algirdui dalinio vado žodžius: „Nebijok sunkumų...“

— Gerai. Mėginsiu, — staiga pasakė Algirdas. — Jei kas blogai — barkit...

— Čia tai komjaunuoliškai, — nudžiugo pirmininkas. — Duokš dešinę!

Tai buvo lapkričio mėnesį. Reikėjo skubiai ruošti žiemai. Algirdas jau perimdams iš buvusio vedėjo Kazio Palileikos fermas, stebėjo, ką reikia taisyti, remontuoti. Nepatiko jam ir pašarų išdavimas, kiaulininkės pačios imdavo iš sandėlio. „Vieną kartą paims daugiau, kitą — mažiau... Ne, netvarka...“ galvojo jis.

— O ką tu siūlai? — paklausė kolūkio pirmininkas, kai jam apie tai papasakojo Algirdas.

— Reikia kasdien pačiam išdavinėti pašarus, sverti juos.

— Ar spėsi kasdien?

— Reikia spėti...

Susitarė su pirmininku ir dėl patalpų remonto. Kartą, pasitaikius progai, Algirdas priminė jam, kad jau laikas pagyvoti ir apie tipinius tvartus.

— Pataikei, nusijuokė šis. — Mes jau seniai galvojame. Penkiasdešimt šeštaisiais pradėsime statyti tipinę kiaulidę...

Nelengva buvo jaunam fermos vedėjui. Reikalų aibės: pašarai, racionali, prieauglio išsaugojimas. O žiema lyg tyčia pasitaikė tokia kieta — privirto kalnai sniego, surėmė šalčiai. „Gerai, kad rudenį pasirūpinom“, — galvoja dabar Algirdas, būdamas fermose.

Kiaulių šėrikės Danutė ir Alfonsa Šakenytės budėdavo tvartuose. Ne viena naktį jos praleido be miego. Bet užtat nežuvo nė vienas paršelis.

Arba štai avių šėrikas Kazys Siurbikė. Žiemą darbo jam gerokai padaugėja: reikia atitverti gardelius ėriukams, prižiūrėti juos. O „šeimyna“ — nemaža...

Taip, fermose dirba geri žmonės. Jie stengiasi savo darbu prisidėti prie kolūkio pakilimo. Jiems vadovauja demobilizuotas Tarybinės Armijos eilinis komjaunuolis Algirdas Vėta.

Karys sugrįžo į kolūkį ne svečiuotis...

A. Viržulis

(KOMJAUNIMO TIESA)

„Neries“ kolūkis

Draugovės pirmininko diena

Neseniai rajono pionierių namuose buvo organizuota draugovės pirmininko diena, kurioje dalyvavo rajono mokyklų pionierių draugo-

vių pirmininkai. Pasisakiusieji kalbėjo apie savo draugovių darbą. Paketurių pradinės mokyklos vedėja drg. Linkevičienė pageidavo, kad

tokios masinės priemonės būtų organizuojamos dažniau. Po to pionieriai mokėsi naujų šokių ir žaidimų.

I. Karaziūaitė

L I R G Y V E N I M A S

L I T E R A T Ū R A

VI. Jasinskas

L E N I N U I

Norėčiau aš
Nors vienai valandėlei,
Kad didis Leninas
Pabustų,
Kad žvilgsnis jo
Apžvelgtų žemę vėlei,
Kaip ir tada
Per Spalį rūstų.

Norėčiau aš,
Kad ošiant sodams kaime
Prisėstų jis
Prie obelies baltos,
Kad su mumis
Pasidalintų laime,
Kurį mums saugot
Liepė kitados!

V. Laužikas

S a r g y b o j e

| | |
|--------------------|----------------------|
| SARGYBOS POSTAS... | SUSPAUDĖS ŠALTA |
| KARIŠKA MILINĖ, | RANKOJ AUTOMATA, |
| „TU LAUK MANĖS“ | ŽVELGIU APLINKUI— |
| DAINUOJAMA BŪRY | TAIP VISUR TYLU... |
| DŽIAUGSMU UŽLIEJA | TIK MELSVOS AKYS, |
| JAUNĄ MAN KRŪTINĖ. | RODOS MANE MATO... |
| O LAIMĖ! KAI | UŽ LAIMĖ JŲ |
| VISUR DRAUGŲ TUR! | AŠ BUDŽIU SU GINKLU. |

Naujas knygas

Suslovas, M. A. KALBA TSKP
XX SUVAŽIAVIME 1956 METŲ
VASARIO 15 d. V., Laikraščiu ir
žurnalu 1-kl., 1956. 30 p.
15.000 egz. Rb 0,30.

Maniūšis, J. TARYBŲ LIETU-
VOS STATYBOSE. V., Valst.
polit. ir moksl. lit. 1-kl.,
1956. 79 p. su ilustr. (Lie-
tuvos TSR polit. ir moksl.
žinių sklaid. d-ja). (1.001—
3.000) egz. Rb 0,85.

Butkus, J. ir Zubovas, V. KAI-
LINIŲ ŽVĖRELIŲ IR TRIUŠIŲ
AUGINIMAS. V., Valst. polit. ir
moksl. lit. 1-kl., 1956. 146 p.
su ilustr. 3.000 egz. Rb 2,20.

TSRS ISTORIJA. TRUMPASIS
KURSAS. Vadovėlis IV kl. Red.

A. Šeštakovas. 11-asis leid
K., Valst. ped. lit. 1-kl.,
1956. 230 p. su ilustr.; 5
žemėl. lap. 30.000 egz. Rb
3,45. Irišta.

Bhatačarija, Bhabani (Indų
rašytojas). BADAS. Romanas.
V., valst. grož. lit. 1-kl.,
1956. 263 p. 8.000 egz. Rb
6,95. Irišta.

Dovydaitis, J. PAVOJINGI KE-
LIAI. (Apsakymai). V., Valst.
grož. lit. 1-kl., 1956. 327 p.
7.000 egz. Rb 5,75. Irišta.

Audronaša, V. GARBĖS ŽO-
DIS. I v. 3 pav. pjesė. (Vid. mokykl.
amž. vaikams). V., Valst.
grož. lit. 1-kl., 1956. 39 p.
5.000 egz. Rb 0,40.

SVEČIAI IŠ BALTARUSIJOS

Praeitą sekmadienį Ku-
piškio mieste viešėjo sve-
čiai iš broliškosios Baltaru-
sijos. Baltarusijos TSR me-
no ir literatūros dekados
Maskvoje dalyvis Molodeč-
no srities dainų ir šokių
ansamblis pasirodė miesto
kultūros namų salės scenoje.
Ansamblio choras, solistai,
šokių kolektyvas atliko ei-
lę Baltarusijos TSR bei ki-
tų Tarybų Sąjungos tautų
šokių ir dainų, o taip pat
tarybinių kompozitorių, ru-
sų klasikų, liaudies demo-
kratijos šalių meno kūri-
nius. Ansamblio programos
pastatymui vadovavo meno
vadovas nusipelnęs Baltaru-
sijos TSR liaudies artistas
A. J. Bilibinas, baletmeis-
teris P. Čirkovas ir meni-
ninkas Peškur.

B. Vaidilaitė

Kolūkio
saviveiklininkai

„Vedrupio“ žemės ūkio
artelėje suorganizuoti du
tautinių šokių rateliai —
jaunimo ir senesniųjų kol-
ūkiečių. Jaunimas mokosi
tautinius šokius iš dainų
šventės repertuaro, o suau-
gusieji — senesnius liaudies
šokius, kaip „Kadrilį“ ir
kitus.

Kolūkyje veikia ir dra-
mos ratelis. Jaunieji scenos
mėgėjai šiuo metu repetuo-
ja J. Žemaitės „Piršlybas“.
Choro repeticijose aktyviai
dalyvauja pats kolūkio pir-
mininkas T. Jokubėnas,
kolūkiečiai Bočiulis, Masy-
tė ir kt.

J. Rimkus

„Kas juokiasi paskutinis“

Kupiškyje viešėjo Panevėžio dramos
teatras, kuris vietos kultūros namuose
pastatė K. Krapivos 3 veiksmų 6 paveiks-
lų pjesę „Kas juokiasi paskutinis“. Vei-
kalo režisierius — Lietuvos TSR nusipel-
nęs artistas J. Alekna, dailininkas — A.
Stepanka.

I kolūkį gimtą grįšiu

V. Baltrėnas

Obelėlė nužydėjo...
Apsigobusi skara
Man močiutė palydėjo
Rūpestinga ir gera.

Palydėjo lig vartelių
Ir pasakė: — Eik, sūnau,
Švieskis, mokykis, vaikeli,
Tavo ateitį matau.

Aš jaučiu, kad vėl tu grįši:
Gimtą žemę juk myli.
Pasisemk žinių ir ryžto —
Jų prireiks tavam kely.

— Taip, močiute sengalvėle,
Aš kolūkį pamilau
Ir į jį sugrįšiu vėlei
Neilgai reikės Tau laukt.



Neseniai Kaune atidarytas naujas vaikų darželis „Pergalės“
turbinų gamyklos darbininkų ir tarnautojų vaikams. Jame
įrengti šviesūs, jaukūs miegamieji, salė, žaidimų kambariai
ir kt. Nuo t r a u k o j e: naujame darželyje vaikai mo-
kosi dainos.

M. Ogajaus nuotr.

(ELTA).

K. Ragauskas

Paukštininkas

(Apsakymas)

Rudenį, kolūkiečiams at-
liekant žiemkenčių sėją ir
dirvų arimą, kolūkio val-
dybos ir brigadininkų žvilgs-
niai buvo nukreipti į tai,
kad nesuvėlinus šių darbų.
Vyko kūlimas, užteko ir
kitų reikalų, todėl kažkaip,
savaimė, visi pamiršo paukš-
čių fermą. Viena tik buvo
žinoma, kad prie naujo le-
sintojo Jono Kilkaus vištos
pradėjo mažiau dėti.

Pats kolūkio pirmininkas
Petrulis, rimtai rūpindama-
sis visuomeniniais galvėjais
ir kiaušimis, į paukščių
fermą užsukt, jo žodžiais
tariant, nespėdavo. Kita
vertus, didelės naudos iš
„giedorių fermos“, taip
kolūkyje vadino paukštyną,
nesitikėjo. Tuo tarpu zoo-
technikė Elena Kriauzaitė
ne vieną kartą juodu ant
balto pirmininkui išdėsty-
davo, kad paukščių ūkis
taip pat pajamingas, reikia

tik pastatyti naują paukš-
tidę, paskirti gerą fermos
vedėją ir t. t. Kriauzaitė,
žinoma, pasiekė savo: viš-
tidė buvo pastatyta ir, tarp
kitko, erdvi, nebloga. Fer-
mos vedėja zootechnikė re-
komendavo Julę Valmaite.
Jauna mergina patikėtas
pareigas atlikdavo neblogai,
rūpinosi, kaip išsireikšdavo
kolūkiečiai, „vištų reika-
lais“. Planinė kiaušinių su-
rinkimo užduotis buvo žy-
miai viršyta, kolūkis iš
paukščių fermos tikrai tu-
rėjo pajamų, ir zootechni-
kė su pasitenkinimu ir
šypsniu sakydavo pirmi-
ninkui:

— Na, tai kaip, pirminin-
ke, „giedorių ferma“ verta
šio to?

— Na, tegul ir verta šio
to, — atsakydavo pirminin-
kas. — Ką gi, diriguok tu
tai brolijai ir toliau.

J. Rimkus

— Ne aš „diriguojau“, bet
Valmaite.

— Ir, sakai, milijonus
išspaus iš tų gyvųjų ža-
dintuvų? — jau juokdamasis
lūpų krašteliais ir gudriai,
pašaipiai primerkęs kairę
akį, pasižiūrėdavo į zootech-
nikę Petrulį.

— Su jumis apie šį reika-
lą niekad rimtai nepasi-
kalbėsi! — įpykusios gaidel-
ės pratarėdavo zootechnikė
ir trinkelėdavo durimis,
išeidama iš kolūkio raštin-
ės.

O pirmininkas mirktelė-
davo sąskaitininkui, ir abu
skaniai nusijuokdavo.

Vištų lesintoja Valmaite
po kurio laiko ištekdavo, per-
sikraustė gyventi į kitą
kolūkį. Į jos vietą buvo
paskirtas Jonas Kilkus, ge-
rokai žilsterėjęs, jau šeštoj
dešimty, bet dar vikrus ir
apsukrus seniokas.

O prie naujo lesintojo
vištos kuo toliau, tuo ma-
žiau kiaušinių dėt pradėjo.

— Tur būt, nesąžiningas
žmogus, — kartą susirūpi-
nusi zootechnikė Kriauzaitė

išsitarė pirmininkui, prane-
šė apie savo spėliojimus ir
įtarimus.

Gi pirmininkas į kalbas
neįsileido:

— Nenutvėrus už rankos
negalima sakyti, kad vagis.
Jeigu iškviesiu jį ir pa-
klausinėsiu, tikriausiai ne-
prisipažins, žinoma, jeigu
tikrai šunybes krečia. O
gal Kilkus nesugeba taip
dirbti, kaip Valmaite?

Jis nutarė užsukti į fer-
mą pažiūrėti, kaip gyvena
vištos. Čia pirmininkas iš-
vydo netikėtą reišinį: Kil-
kus, sukinėdamasis tarp
kieme besipešančių gaidžių
ir vištų, laistė „giedorius“

vandens kibiru. Kitos gi
vištos, pūstelėjus stipres-
niam vėjeliui, griūdavo pa-
šiauštomis plunksnomis ant
šono. Ir jam staiga dingte-
lėjo mintis: „Aišku, kad
paukštininkas grobsto grū-
dus. Kitaip vėjas nepar-
griautų vištų. Štai kas
gaunasi, kai vištų užtekti-
nai neprilesina. Matyt, dėl
to ir dėsnumas sumažėjo“.

Ir jiedu pasuko kolūkio
kontoros link: pirmininkas
ėjo sparčiau ir plačiau žings-
niu, o paskui jį smulkia
ristele tankiai bidženo viš-
tų „komendantas“, nulei-
dęs galvą, susirūpinusiu
veidu, sudužusių kiaušinių
priteršta kišene...

SATYROS SKYRELIS

BOTAGAS

„Saldūs vaisiai“



Petro Pajarsko gatvė lengva riste bėga arklys, paskui save traukdamas sniege girgždanti važeli. Staiga iš „Aušros“ kinoteatro kiemo su sniego gniūžtėmis ir varvekių nuolaužomis rankose išpuola keli paaugliai ir savo „granatomis“ apipila vežimą.

Tokie antpuoliai dažnai pasitaiko ne tik minėtoje vietoje, bet ir kitose Kupiškio miesto gatvėse, o jų „herojai“ A. Paukštis, R. Karazija, A. Galinauskas bei kiti miesto dirbančiųjų vaikai. Kur gi tėvai? Kur gi, pagaliau, mokykla?

V. Daukantas

Kapeika prie kapeikos—rublis

—Dėk grūdą prie grūdų, pripilsi aruodą, kapeika prie kapeikos, bus rublis, — sako laudies patarlė. Gi „Spindulio“ kalkių degimo artelės buhalteris Valė Svečytė kaupia visas kapeikas, kiek tik jų priklauso daugiau kaip 200 artelės darbininkų, mat, atlyginimus ji išmoka tik rub-

liais ir be jokių smulkių... nesvarbu kiek ten jų bebūtų, dešimt kapeikų ar devyniasdešimt devynios.

—Kapeikų nėra,—toks jos atsakymas.

Idomu, kaip su tuo gali taikstyti artelės vadovai, nejaugi jie sukėlau-tojos darbelių nepastebi?

O. Šulskytė

MOKSLO IR TECHNIKOS

NAUJIENOS



Lietuvos Veterinarijos akademijos dėstytojai sukonstruavo eilę originalių prietaisų. Gyvulių vidaus ligų terapijos ir patologijos katedroje pagamintas pupilometras, naudojamas gyvulių akims tirti. Patobulintas aparatas gyvulių gleivinės ir odos kapiliarų patvarumui nustatyti. Šie prietaisai žymiai palengvina nustatyti gyvulių susirgimo diagnozę ir jų gydymą. Akademijos docentas Jonas Nainis pasiūlė naują krioskopo — prietaiso pieno kokybei nustatyti — patobulintą konstrukciją. Jis gali būti panaudotas tiek moksliniams tyrimams, tiek ir fermose. Nuo to r a u k o j e: akademijos docentai, veterinarijos mokslų kandidatai Jonas Nainis (kairėje) ir Juozas Pipiras naujuoju prietaisu nustato pieno užšalimo tašką.

M. Ogajaus nuotr.

(ELTA).

Agronomo patarimai

Tinkamai paruoškime linų ir daugiamečių žolių sėklas

Viena didžiausių daugiamečių žolių ir linų parazitų mūsų krašto gamtos sąlygose yra piktžolė — brantas. Pas mus daugiausia sutinkamas dobilinis ir lininis brantas. Tiek dobilinis, tiek lininis brantas dauginasi sėklomis. Todėl labai svarbu supiltus daugiamečių žolių ir linų sėklų fondus tinkamai išvalyti nuo branto.

Kasmet vis daugiau ir daugiau plečiama gyvulininkystė, o jai išvystyti pagrindinis klausimas yra pašarai, daugiamečių žolės. Vykdamas vasarą tyrimus branto atžvilgiu, pastebėta, kad daugiamečių žolių pasėliai labai nukentėjo nuo karantininės piktžolės — branto „Ateities“, „Mituvos“, „Neries“, „Vėžionių“, „Vedrupio“, „Adomynės“, „Zalgirio“, M. Melnikaitės vardo, „Pakupio“ kolūkiuose. Gi kovą prieš karantininę piktžolę — brantą galima atlikti tinkamai išvalius daugiamečių žolių sėklas.

Tikrinant daugiamečių žolių sėklų fondus kolūkiuose, rasta, kad iškultos daugiamečių žolės daugiausia laikomos nevalytos kartu su pelais, o apie jų pristatymą patikrinimui sėklų

kontrolės laboratorijai ne-galvojama. Taip metai iš metų vis sėjama nekondicinė ir nepatikrinta, daugiamečių žolių sėkla. Sėjant tokią sėklą, pasėjama kartu ir branto sėkla, kuri jau pirmaisiais metais pradeda daugiamečių žolių pasėlių naikinti.

Dobilinio branto sėkla savo dydžiu mažai skiriasi nuo dobilo sėklos (ypač nuo rausvojo). Dobilų sėklų valymas nuo branto sėklų valymas gali būti atliktas specialiomis elektromagnetinėmis mašinomis, kurios yra Panevėžio, Pasvalio, Panemunio, Pabiržės, Krekenavos mašinų-traktorių stotyse.

Priešakiniai kolūkiai už vieno ha linų produkciją gauna vien pinigais po 10.000 rub., neskaitant pigia kaina įsigyjamų kviečių, išspaudų, cukraus. Turint galvoje tokią vertingą kultūrą, kaip linus, reikalinga atkreipti ypatingą dėmesį linų sėmenų paruošimui, dirvos parinkimui, sėjos laikui ir priežiūrai augimo metu. Pasėjus brantuotų linų sėmenų sėklą, augimo metu linai smar-kiai nuo branto nukentės.

(B. d.).

FIZINĖ KULTŪRA IR SPORTAS

Rankinis

Iki Didžiojo Tėvynės karo mūsų šalyje buvo gana plačiai paplitęs rankinio žaidimas. Pokario metais šia idomia sporto šaka iki 1952 m. kultivavo tik Tarybinėje Armijoje, bet vėliau ji pradėta kultivuoti įvairiuose Tarybų Sąjungos miestuose.

Tarybų Lietuvoje rankinį pirmą kartą žaidė 1954 metais. Tada įvyko Vilniaus miesto rankinio pirmenybės. Pirmuoju čempionu tapo „Sporto darbuotojų“ kolektyvas. 1955 m. jau įvyko pirmosios Lietuvos TSR rankinio taurės varžybos. Nugalėtoju tapo Kauno miesto komanda. 1956 m. yra numatyta visa eilė respublikinių rankinio varžybų. Šių metų rugpjūčio mėn. įvyks pirmą kartą Tarybų Sąjungos rankinio pirmenybės Vilniuje.

Rankinis žaidžiamas normalaus dydžio futbolo aikštėje. Netgi futbolo vartai visai atitinka savo paskirtį. Aikštėje 11 m atstumu nuo vartų linijų išvedami du ratai, kurie pažymi vartininkų aikšteles ir tuo pačiu yra riba, kurios negali peržengti nei savos, nei svetimos komandos žaidėjai. Tuo pačiu tai ir yra artimiausia riba, nuo kurios metamas kamuolys į vartus. 17 m atstumu nuo vartų padaroma ir antra riba, nuo kurios vykdomi baudos smūgiai. Kaip ir futbole, paži-

mima vieta baudiniui mesti, tačiau ne 11 m, o 13 m atstumu nuo vartų. Baudinys priteisiamas, kai nusižengimas padaromas baudos aikštėlėje (tarp 11 ir 17 metrų ribų) ir labai reikalingi atvejais.

Rankinio žaidimui tinka futbolo kamuolys, tik reikia jį pasunkinti (paprastai deda dvi kameras). Komanda sudaro 11 žaidėjų: trys saugai, du gynėjai ir penki puolėjai. Žaidžiama rankomis, išskiriant vartininką, kuris, atmušdamas kamuolį, turi teisę naudotis ir kojomis. Tačiau išmesti kamuolį į aikštę vartininkas turi rankomis. Vesti kamuolį (driblinguoti) galima viena ar dviem rankom, prabėgant su kamuoliu ne daugiau 3 žingsnių. Kamuolio vedimą galima kartoti kiek norima. Kamuolys gali būti ridenamas žeme, pametamas į orą, o vėl palimamas tik pasiekus jam žemę. Užribiai išmetami kaip ir futbole — dviem rankom. Baudos ir kartiniai smūgiai vykdomi viena ranka. Žaidimo metu galima dengti varžovą. Taisyklės numato, jog, kovojant dėl kamuolio, galima atstumti kūnu priešininką.

Baudos smūgiai priteisiami: už kojos pakišimą, kabimimąsi už rankų ar kitų kūno dalių, žaidėjų laikymą, grubų stumdymą, šaukimą aikštėje, o taip pat

už neaktyvų žaidimą. Atskirais atvejais teisėjai turi teisę žaidėją pašalinti iš aikštės 5 ir 10 minučių. Pašalintas žaidėjas kėlinio pabaigoje nedalyvauja žaidime ir antrame kėlinyje tiek laiko, kiek, pasibaigus pirmajam kėliniui, baudos minučių jam dar liko.

Žaidžiama du kėliniai po 30 minučių, pertrauka 10 minučių. Teisėjauja 5 teisėjai: du aikštėje, du prie vartų ir vienas sekretorius-sekundometristas.

Rankinį žaidžia tiek vyrai, tiek moterys.

V. Petrulis

I kategorijos teisėjas

Slidinėjimo pirmenybės

Varaniškių septynmetėje mokykloje įvyko mokyklos slidinėjimo pirmenybės, kurios buvo vykdomos dviem grupėm: IV—V klasių ir VI—VII klasių.

IV—V klasių grupėje individualiai pirmąsias vietas iškovojo Manikaitė ir Lungys (abu V klasės). Komandiniai nugalėjo V klasės slidininkai.

VI—VII klasių grupėje iš mergaičių pirmoji 2 km nuotolį įveikė VII klasės moksleivė Stumbrytė. Berniukai varžėsi 3 km distancijoje, kurios baigmę pirmas pasiekė Vilimavičius (VI klasė).

Komandiniai geriau pasirodė septintokai.

R. Beržinis

Jaunųjų šachmatininkų varžybos

Neseniai Kupiškėje įvyko rajono pionierių-moksleivių šachmatų pirmenybės, kuriose dalyvavo dviejų vidurinių ir aštuonių septynmečių mokyklų jaunieji šachmatų mėgėjai.

Vidurinių mokyklų grupėje berniukų tarpe pirmąją vietą iškovojo Subačiaus vidurinės mokyklos moksleivis A. Skodžius. Antrąją vietą užėmė kupiškietis B. Žiukas, trečioji vieta atiteko S. Mickevičiui (Vlado Rekašiaus vardo vidurinė mokykla).

Iš mergaičių taip pat geriau pasirodė Subačiaus atstovės. Pirmąją vietą užėmė B. Čingaitė.

Septynmečių mokyklų grupėje, nepatyręs nė vieno pralaimėjimo, pirmąją vietą iškovojo Kupiškio septynmetės mokyklos moksleivis S. Kononovas. Antrąją ir trečiąją vietas užėmė gabūs šachmatininkai K. Minkevičius ir R. Rudys (abu Didžprūdėlių septynmetės mokyklos).

Mergaičių tarpe nugalė-

tojo vardas atiteko Didžprūdėlių atstovei L. Smičiūtei, kuri surinko visus galimus taškus. Antrąją vietą iškovojo A. Vildžiūnaitė (Varaniškių septynmetės mokykla). Trečioje vietoje liko virbališkietė D. Vaitiekūnaitė.

Rajono jaunųjų šachmatininkų čempionams išaiškinti buvo duota papildomi susitikimai tarp vidurinių ir septynmečių mokyklų grupių nugalėtojų.

Berniukų grupėje rajono čempiono vardą iškovojo S. Kononovas (Kupiškio septynmetės mokykla).

L. Smičiūtė (Didžprūdėlių septynmetės mokykla), nugalėjusi Subačiaus vidurinės mokyklos šachmatininkę B. Čingaitę, iškovojo rajono pionierių-moksleivių čempiono vardą mergaičių tarpe.

Pirmųjų — trečiųjų vietų nugalėtojai buvo apdovantoti rajono pionierių namų asmeninėmis dovanomis bei rajono liaudies švietimo skyriaus Pagyrimo raštais.

A. Žekas

Redaktorius J. KISELEVIČIUS

S K E L B I M A S

Reikalingi darbininkai durpių gamybai Naivų durpyne Kupiškio rajone. Mokamas progresyvinis atlyginimas, duodama nemokama specpranga, veikia parduotuvė, padengiamos

darbininkų buto nuomos išlaidos.

Darbo pradžia 1956 m. balandžio mėn. 3 d. Kreiptis į dirpyną arba telefonu: Rokiškis, 81, Durpynų kontora.

A d m i n i s t r a c i j a